

SAMMANFATTNING AV HANDLINGSPLAN 2024

FINLANDS NATUR- OCH MILJÖSKOLFÖRBUND

Finlands Natur- och Miljöskolförbund r.f. (LYKE) grundades 2007 och har som mål att hjälpa barn och ungdomar att bygga upp en stark relation till naturen och växa in i en hållbar livsstil. Målgruppen är barn och ungdomar, som vi påverkar genom fostrare, pedagoger och handledare. Vi är en inspirerande pionjär, påverkare och expert inom miljöfostran.

LYKE är en aktör med ett brett nätverk och nätverksexpert inom ungdomssektorn, som koordinerar större utbildningsaktiviteter för 3–29-åringar över administrativa sektorsgränser i hållbarhet, och erbjuder en rad möjligheter till hållbarhetskompetens med tonvikt på icke-formella inlärningsmiljöer.

Vi stöder fostrare och pedagoger genom tre verksamhetsmodeller:

(1) Nätverket LYKE samlar aktörer som erbjuder natur- och miljöskoleverksamhet i Finland till ett nätverk och för att tillsammans utveckla sin verksamhet. luontokoulut.fi

(2) MAPPA.fi-tjänsten är Finlands mest centrala materialbank, söktjänst och delningsplattform för hållbarhetskompetens, som samlar material, evenemang, utbildning och andra tjänster som produceras av olika aktörer på ett ställe för fostrare och pedagoger att hitta. MAPPA.fi

(3) ULOS-UT-OUT samlar utbildningsanordnare, forskare och organisationer för att gemensamt producera ett stort evenemang om natur, miljö, hållbarhet och utomhuslärande. ulosutout.fi

Vid sidan av dessa huvudsakliga verksamhetsmodeller är nationellt påverkansarbete en stark verksamhetsform. Hållbarhetskompetens bör utvidgas till barnomsorgen, skolor och ungdomsarbete för att möjliggöra den hållbarhets och gröna omställning som krävs av samhället. Samarbetet sker i ett brett spektrum av nätverk, på kommunal och regional nivå, och genom att påverka nationell politik, både enskilt och i samarbete med andra experter på området.

LYKE-nätverket har verksamhet i alla regioner med undantag av två. MAPPA.fi och ULOS-UT-OUT betjänar alla pedagoger och fostrare i hela Finland. LYKE får ett allmänt anslag från Undervisnings- och kulturministeriet.

LYKE:s handlingsplan baseras på den treåriga strategin 2023–2025. De viktigaste målen och åtgärderna för 2024 anges nedan.

MILJÖFOSTRAN TILLHÖR ALLA BARN OCH UNGDOMAR

Målsättningar:

Miljöfostran tillhör alla barn och ungdomar: Vi stärker och utvidgar LYKE-nätverket och håller MAPPA uppdaterat. Vi når nya användare genom MAPPA. Vi ökar utbildarnas intresse för hållbarhetsfostran. Vi erbjuder information och utbildning om aktuella frågor och nya metoder. Vi närvarar i de viktigaste evenemangen inom ungdoms- och utbildningssektorn. Vi stöder LYKE-nätverksoperatörer i att öka utbildningsvolymen för fostrare. Vi kommunicerar aktivt och via flera kanaler med nätverken inom ungdoms- och miljöfostran om nya utbildningar, aktivitetsidéer, undervisningsmaterial och projektresultat.

Åtgärder:

Vi ökar samarbetet med offentliga tjänster för öppna data: Laji.fi, AOE och FINNA och MAPPA, t.ex. genom att utnyttja gränssnitten. Vi deltar i Educa-, Nuori- och ICT-evenemangen samt i naturskoldagarna vid lärarutbildningsinstitutet vid Tammerfors och Helsingfors universitet samt erbjuder samarbete med andra utbildningsinstitutioner. Vi utför marknadsföring via annonsering och sociala medier. Vi uppdaterar den årliga kommunikationsplanen. Detta genom att utveckla LYKE-nätverkets egna interna kommunikationsmetoder och nätverksverktyg i MAPPA. Vi förnyar luontokoulut.fi-webbplatsen till en lättare än den nuvarande, men till en aktuell kanal för nyheter och information. Vi inleder planeringen av nästa ULOS-UT-OUT-evenemang. Vi för diskussioner om att hitta tillräckliga MAPPA utvecklingsresurser från allmänna medel, samt satsar på egen medelsanskaffning.

MILJÖFOSTRAN ÄR HÖGKVALITATIV

Målsättningar:

Miljöfostran är högkvalitativ: Mångfalden av verksamhetsställen är en rikedom som beaktas i kvalitetsarbetet och dess utveckling. Som en expertorganisation främjar vi kännedom och genomförande av nationella och internationella program, forskning och rekommendationer i Finland (t.ex. det europeiska kompetensramverket GreenComp). LYKE:s expertis syns och dess välkändhet stärks inom områden för fostran, utbildning, ungdomsfrågor samt forskning. Digitalt mod ökar organisationens medarbetares och nätoperatörers kompetens och hantering av nya utbildningar och undervisningsmetoder.

Åtgärder:

Vi deltar aktivt i utvecklingen av provmedlemmarnas verksamhet och i genomförandet av kamratauditeringar. Vi ändrar kriterierna och formulären så att de uppfyller kraven för kvalitetsarbete. Vi anordnar två LYKE utbildningsträffar, varav en på nätet, och utvecklar en ny nätbaserad utbildning i kamratlärande. Vi utarbetar säkerhetsriktlinjer baserade på jämställdhetsplanen som bygger på principerna om ett säkrare utrymme.

MILJÖFOSTRAN ÄR EFFEKTIV OCH ENGAGERAR BARN OCH

UNGDOMAR Målsättningar:

Miljöfostran är effektiv och engagerar barn och ungdomar: Aktiviteterna hjälper barn och ungdomar att förstå förlusten av biologisk mångfald och klimatförändringar, i att hantera miljöångest och i ett aktivt medborgarskap. Barns och ungdomars röster hörs i förbundets påverkansarbete. Vi påverkar de ekonomiska förutsättningarna för undervisning, småbarnsfostran och ungdomsarbete för att använda och dra nytta av offentligt finansierade natur- och miljöskoletjänster. Vi främjar integreringen av hållbarhetsfostran på alla skolnivåer, i ungdomsarbete, samt i läroplaner och program. Vi utvärderar effekterna av verksamheten och utvecklar

utvärderingsverktyg: ett responsformulär för barn och ungdomar i LYKE-nätverket kommer att tas i bruk, och andra responsmetoder kommer att utvecklas.

Åtgärder:

Vi inbjuder till LYKE-nätverkets styrgrupp en ungdomsrepresentant från statsrådets natur- och klimatgrupp för ungdomar. Vi börjar samla in respons från barn och ungdomar på LYKE-nätverkets verksamhetspunkter. Vi utvecklar nya metoder för medborgarobservation i samarbete med forskare. Färdplanen för hållbarhetskompetens baserad på GreenComp-ramverket kommer att kommuniceras till fostrare via MAPPA.fi-tjänstens kanaler. Vi deltar i möten med instanser som genomför Utbildningsstyrelsens hållbarhetsprojekt. Vi träffar forskare som deltar i ECF4CLIM-projektet och personal från finska forskarskolor. Vi deltar i Miljöpedagogernas rundabord-nätverkstävlar och vi letar efter nya sätt att främja målen i Hållbar skola-programmet.

TILLGÄNGLIGHET, JÄMSTÄLLDHET OCH JÄMLIKHET

Insatser kommer att göras för att utvidga LYKE-nätverket, särskilt på platser där pedagoger för närvarande inte kan få tillgång till LYKE-stöd. MAPPA-material och verktyg för hållbarhetsfostran kommer att finnas tillgängliga för alla som arbetar med barn och ungdomar, oavsett deras verksamhetsområde. MAPPA-tjänsten finns också på svenska. MAPPA.fi gör det också möjligt för pedagoger och utbildare att mata in och hitta material på lättläst språk samt på flera språk. Det mesta av innehållet är avgiftsfritt. MAPPA:s tekniska lösningar väljs med hänsyn till tillgänglighetskriterier.

Förbundets egna läromedel tar hänsyn till teknisk tillgänglighet och lämplighet för olika ändamål och åldersgrupper. Innehållsleverantörer på MAPPA.fi kommer att uppmuntras att säkerställa tillgängligheten av material och riktlinjer utvecklas för detta.

Jämställdhetsplanen ger nätverkets medlemmar verktyg för att bemöta olika barn och ungdomar, vilket gör LYKE nätverkets aktiviteter tillgängliga för ett brett spektrum av elever. På förbundets webbplats finns information om möjligheter att stödja tillgången till naturfostran för personer med nedsatt rörlighet. LYKE kommer att förbättra genomförandet av jämställdhetsplanen och dess åtgärder kommer att väljas på basen av den årliga enkäten 2023, när informationen har uppdaterats om hur effektivt LYKE-nätverket har genomfört planen.

Flera LYKE-nätverk erbjuder aktiviteter i natur- och miljöfostran för specifika grupper (t.ex. invandrarbarn och ungdomar med särskilda behov), vilket ökar lika möjligheter för barn och ungdomar från olika bakgrunder att delta i aktiviteter som bygger upp en relation till naturen och utvecklar hållbara levnadsfärdigheter. Vid LYKE:s utbildningsträffar utökas LYKE-operatörernas kompetens att arbeta med särskilda grupper genom kamratlärande och med hjälp av externa experter.

ORGANISATIONENS NÄRMASTE SAMARBETSPARTNERS

Våra viktigaste partners inom miljöpedagogik och ungdomsarbete är nätverket Ympäristökasvatuksen Pyöreä Pöytä, FEE Finland, Suomen ympäristöopisto Sykli och Suomen Nuorisokeskusyhdistys. När det gäller forskning av miljö- och hållbarhetsexpertis och övervakning av naturtillstånd är Jyväskylän universitetets utbildningsforskningscenter, Finlands miljöcentral och Naturvetenskapliga museet Luomus centrala. Vi samarbetar också aktivt med andra aktörer inom miljöfostran och utbildning för hållbar utveckling när det gäller koordinering och kvalitetsarbete i LYKE-nätverket, utveckling och underhåll av MAPPA.fi-tjänsten och planering och organisering av de stora ULOS-UT-OUT-

evenemangen. Dessutom är offentliga myndigheter, forskningsorganisationer och intressegrupper viktiga partners i påverkansarbetet.

UNGDOMARS ENGAGERANDE

Från Klimat- och naturgruppen för unga, som är underställd statsrådets kansli och koordineras av Allianssi bjuds en ungdomsmedlem in till LYKE-nätverkets styrgrupp. Minst en medlem under 29 år skall aktivt sökas och om möjligt väljas in i förbundets styrelse. I samarbete med Naturförbundet och Suomen nuorisokeskusyhdistys undersöks även andra genuina möjligheter under verksamhetsperioden att engagera unga i förbundets beslutsfattande.

Examensarbete tillför ett ungdomsperspektiv till utvecklingsarbetet och vi arbetar med läroanstalter för att erbjuda arbetslivserfarenhet, praktikplatser och TET-platser för ungdomar.

I enlighet med certifieringskriterierna för natur- och miljöskoleverksamhet samlar centren som engagerar barn och ungdomar, respons om sin verksamhet och utvecklar sin verksamhet utifrån den respons som erhållits. Barn och ungdomar tillfrågas om respons i slutet av naturskoldagen (eller programmet). Denna respons beaktas i utvecklandet av verksamheten i avdelningarna, som i sin tur vidarebefordrar informationen till förbundet. På detta sätt påverkar responsen verksamheten i hela organisationen och utveckling av LYKE-nätverkets natur- och miljöfostran.

Certifieringskriterier är en viktig del av förbundets kvalitetsarbete. I samband med kamratauditering kontrolleras hur barn och unga har engagerats och hur respons/idéer som fått från dem har utnyttjats. Ungdomars engagemang kommer också att stärkas i samband med utvecklandet av auditering och certifiering.

EKONOMI

Målet är att öka det allmänna anslaget: LYKE-nätverkets prioriteringar omfattar koordinering och utveckling av natur och miljöfostransverksamhet, underhåll och utveckling av MAPPA.fi-söktjänsten och delningsplattformen, samt koordinering av den stora ULOS-UT-OUT-evenemangsserien. Volymen för var och en av dessa tre metoder har ökat stadigt under de senaste åren, medan resurserna ligger kvar på samma nivå som under tidigare år.

För att kunna möta dagens behov och fullt ut utnyttja sin befintliga potential måste MAPPA:s underhåll (koordinering av aktörer och innehåll, kundtjänst och tekniskt underhåll) stärkas, vilket leder till högre kostnader än idag för underhåll, marknadsföring och kommunikation. MAPPA kommer inte bara att nå ett stort antal fostrare, pedagoger och ungdomsarbetare, utan kommer också att tjäna hela det breda området för miljöpedagogik och utomhuslärande, från yrkesverksamma till administratörer. MAPPA används för närvarande som en effektiv och populär produktistributionskanal och lagringsplats för offentligt finansierade projekt*, men dess potential är fortfarande outnyttjad för ett stort antal projekt. Mer omfattande tillgång till offentligt finansierade material och metoder kommer att kräva större resurser för koordinering, vägledning och kommunikation.

*Exempel på offentligt finansierade projekt: Utvecklingsprojekt för miljöfostran finansierade av Mellersta Finlands NTM-centrum / Miljöministeriet, fortbildningsprojekt för pedagoger finansierade av UBS, projekt för hållbarhetsfostran av undervisningsorganisatörer finansierade av UBS.